

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každé dva týždne do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť KOLOS s.r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 23. augusta 2019

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXII. - Číslo 17

6 Unikátny objav na hrade

Už o týždeň máte šancu pozrieť si dielo starých Rimanov, ktorí stavali aj slávne Pompeje.

7 Vyskúšali sme verejné sprchy

Luxusné WC na Kamzíku za takmer 130-tisíc eur, kde sa môžete aj osprchovať, už funguje. Vyskúšali sme to, no nadšení sme neboli.

11 Kráľ Maximilián chránil aj Prešporok

Bol veľmi pekný, spoločenský, vtipný a nespútany. Prečítajte si zaujímavý príbeh Maximiliána II., ktorého korunovali

v roku 1563 v Dóme sv. Martina a je po ňom pomenovaná fontána na Hlavnom námestí.

Školy sa boja veľkého plytvania potravinami.

Kolko školských „obedov zadarmo“ skončí v odpade? Možno aj každý tretí!

BRATISLAVA

Po predškolkách prichádzajú na rad školáci. Už od septembra sa v jedálňach základných škôl začnú variť „obedy zadarmo“ (úvodzovky preto, lebo rodič predsa len niečo priplatí). Myšlienka pekná, no prinesie problémy, ktorých riešenie nie je jednoduché.

Mestské časti už dlhšie upozorňujú na to, že na zabezpečenie školských „obedov zadarmo“ budú potrebovať značnú sumu peňazí. Je totiž

zrejme, že počet stravníkov sa vďaka lacnému jedlu výrazne zvýši, takže treba viac kuchárov i pomocných síl. Napríklad v základných školách v Ružinove prinesú „obedy zadarmo“ potrebu variť až o desaťtisíce porcií viac ako v minulom školskom roku. V Petržalke predpokladajú nárast stravníkov sa žiakov o 10 až 12 percent, v Starom Meste o 15 percent, starosta Vajnôr Michal Vlček hovorí dokonca o hrubom odhade

20 percent a podobné číslo predpokladajú aj v Mestskej časti Dúbravka.

A nielen to. „Veľké znepokojenie v nás vyvoláva hrozba plytvania potravinami, pretože už dnes rodičia neodhlasujú približne 30 percent obedov. Toto percento sa ešte zvýši, ak rodič bude platiť menej,“ upozorňuje Branislav Heldes z karloveskej mestskej časti.

V zmysle platnej legislatívy totiž nie je možné neodobrané jedlo poskytnúť napríklad seniorom či ľuďom bez domova. Uvarený, no neodobraný obed sa musí zlikvidovať. Obavu z veľkého plytvania jedlom majú aj v ďalších mestských častiach.

Pokračovanie na str. 2

Zo štátnej dotácie obed neuvaria

Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny poskytne dotáciu vo výške 1,20 eura na 1 obed, zároveň ministerstvo školstva určilo finančné pásmo na nákup potravín na 1 obed 1,21 eura (pre deti od 6 do 11 rokov) a 1,30 eura (pre deti od 11 do 15 rokov). Číže dotácia nepokryje ani náklady na potraviny. Rozdiel dopláca rodič (môže ho uhradiť i mestská časť), ktorý prispieva aj na fungovanie kuchyne (na spotrebované energie či obnovu vybavenia).

Policajti prídu - a čo ďalej?

STARÉ MESTO

Stanica mestskej polície na Obchodnej ulici, ktorá patrí medzi najintenzívnejšie nočné zóny v Bratislave, začína fungovať v týchto dňoch.

Hoci hlavné mesto chcelo stanicu otvoriť najneskôr do konca júla, posun termínu si vyžiadali aj administratívne procesy schvaľovania na stavebnom úrade a krajskom pamiatkovom úrade. „Vo veľmi krátkom čase sa nám podarilo sprocesovať množstvo vecí tak, aby sme už o pár dní mohli otvoriť novú stanicu mestskej polície na Obchodnej ulici. Našli sme vhodný priestor, ktorý vyhovuje požiadavkám novej vize fungovania mestskej polície,“ priblížil hovorca magistrátu Peter Bubla.

Posilnenie policajných hliadok na tejto „divokej“ ulici priamo v srdci Starého Mesta je určite pozitívny krok, no podľa ľudí, ktorí tu žijú či pracujú, nestačí. Napríklad šéf Občianskeho združenia Obchodná ulica a okolie David Čajko pripomína, že zlá bezpečnostná situácia je len dôsledkom toho, že za celé roky sa tu nič zásadné nevyriešilo. Je presvedčený, že ak sa táto hlavná nákupná ulica premení na atraktívnejšie, príjemnejšie a kultúrnejšie miesto pre ľudí, prispieje to aj k jej väčšej bezpečnosti. (bn)

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Šlovo k veci

Chýba tolerantnosť

Bratislava bola historicky vždy tolerantným mestom, kde pri sebe žili rôzne národnosti, sociálne skupiny. V poslednom období mám asi smolu či už ako šofér alebo ako chodec na arogantných a dovoľm si tvrdiť agresívnych cyklistov s vulgárnym slovníkom.

Nebolo to raz a ani dva, keď som bola konfrontovaná ako chodec s cyklistami. Pred domom v obytnej zóne mi pred rokmi na chodníku cyklista zrazil susedu. Cez víkend som bola pred malými deťmi vystavená verbálnym útokom zo strany cyklistky pod hradom Devín, ktorej „partáci“ bez problémov išli po chodníku pre peších, ale jedno dieťa vbehlo do cyklotrasy, lebo zbadalo pod hradom motýľa. Tá bezmocnosť voči arogancii a hrubosti ma dorazila. Traja cyklisti a množstvo chodcov (vrátane cudzincov) sa nechápavo obzerali. Rovnako je nad moje sily pochopiť cyklistov, ktorí v premávke na bicykli letia po ceste s obrovskými slúchadlami na ušiach a bez problémov z cesty vbehnú na chodníky. A preto, skúsme byť už voči sebe všetci tolerantnejší a hlavne slušnejší. Všetci máme radi Bratislavu, žijeme tu.

Lenka Bollardtová

TRIV
BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KLAVIRE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Režijné poplatky: 1 euro na deň, aj 5 eur na mesiac

BRATISLAVA

Vo viacerých mestských časťach Bratislavy sme zisťovali, akou sumou budú rodičia

STARÉ MESTO

Na základných školách bola až do prázdnin pre žiakov vo veku 6 – 11 rokov stravná jednotka 1,16 eura a pre žiakov vo veku 11 – 15 rokov 1,22 eura, režijný poplatok predstavoval 0,50 eura za obed. Od septembra je stravná jednotka zvýšená: pre 1. stupeň je to 1,21 eura a pre 2. stupeň 1,30 eura. Keďže sa zároveň bude uplatňovať dotácia na obedy v sume 1,20 eura za obed, rodičia mladších žiakov doplatia za jedno jedlo 1 cent a v prípade starších žiakov 10 centov. Plus sa účtuje za každý obed režijný poplatok 1 euro.

RUŽINOV

Za školské obеды platili rodičia doteraz v priemere 35 eur mesačne, od septembra budú platiť len režijný poplatok 13 eur mesačne. Rozdiel medzi štátnou dotáciou 1,20 eura a stravnou jednotkou (1,21 eura pre menších žiakov a 1,30 eura pre väčších žiakov) totiž uhradí mestská časť. V prípade, že rodič je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, resp. príspevkov k tejto dávke, možno mu príspevok na režijné náklady znížiť alebo úplne odpustiť.

Pokračovanie zo str. 1

Vajnorský starosta Michal Vlček v súvislosti s „obedmi zadarmo“ priznáva: „Technicky sme pripravení, najväčšie problémy vidíme v neodobranej strave.“ To isté konštatujú aj v Dúbravke. „Začiatkom školského roka očakávame problém s množstvom biologického odpadu denne, s jeho odvozom a likvidáciou,“ hovorí Zuzana Morávková z tlačového oddelenia.

Jedálne ani kuchyne nestačia

Zvýšiť sa musí tiež kapacita jedální, mnohé už teraz praskajú vo švíkoch. A chce to, samozrejme, aj investície do kuchýň - vymeniť

prispievať na žiacke „obedy zadarmo“ vrátane režijných poplatkov, teda na fungovanie školskej kuchyne.

DÚBRAVKA

V minulom školskom roku platili rodičia za stravu 1,16 eura denne pre žiakov prvého stupňa, rodičov žiaka druhého stupňa stál obed 1,22 eura denne. Okrem týchto poplatkov platili ešte 5 eur na režijné výdavky. Po novom zaplatia režijný poplatok 10 eur mesačne.

PETRŽALKÁ

Na obеды s dotáciou v sume 1,20 eura priplatia rodičia žiakov 1. stupňa 0,01 eura za jedno jedlo a u žiakov 2. stupňa to bude 0,10 eura. K tomu prispievajú na režijné náklady vo výške 0,40 eura za jeden obed. Poplatok za stravu spolu s rēziou tak bude pre 1. stupeň 0,41 eura (1,61 eura bez dotácie) a pre 2. stupeň 0,50 eura (1,70 eura bez dotácie). Plnú sumu, teda bez dotácie, platí rodič, ktorý žiaka neodhlásil z obeda najneskôr do 14. hodiny predchádzajúceho pracovného dňa. Ak ho neodhlásil preto, že ochorel, v prvý deň choroby môže preňho obed odobrať.

ZÁHORSKÁ BYSTRICA

Základná škola s materskou školou na Hargašovej ulici má súkromnú výdajnú školskú jedáleň. Žiakov 1. až 9. ročníka bude približne 514 a predškolákov, ktorí tiež majú nárok na dotáciu, 75 (stav k 8. augustu). Za obed pre žiaka 1. stupňa doteraz rodičia platili 1,61 eura, od nového školského roka by mali doplácať približne 0,73 eura. Za obed pre žiaka 2. stupňa platili rodičia 1,70 eura, po novom by to malo byť 0,90 eura. V čase redakčnej uzávierky im dodávateľ stravy ešte neoznámil konkrétnu sumu.

VRAKUŇA

Od septembra 2019 bude rodič platiť mesačne režijné náklady 10 eur a k nim 0,01 eura za jeden odobraný obed pre žiaka vo veku 6 až 11 rokov a 0,10 eura za jeden odobraný obed pre žiaka vo veku 11 až 15 rokov.

opotrebovaný riad, príbory, kotle či konvektomaty (rúry, v ktorých je možné pripravovať niekoľko jedál naraz, napríklad piecť mäso spolu s koláčmi).

„Hľadáme spôsob, ako modernizovať kuchynské vybavenie, keďže je bežné, že naše kuchárky používajú aj 30- či 35-ročné stroje,“ konštatuje hovorca Starého Mesta Matej Števo.

O značných finančných nárokoch hovorí aj starosta Vrakune Martin Kuruc: „Personál sa rieši priebežne, s nedostatkom pracovníkov v školských jedálňach máme trvalý problém. Mestská časť chce práve zvýšenými poplatkami dosiahnuť dovybavenie prie-

Aj v Dúbravke museli investovať do vybavenia školských kuchýň.

VAJNORY

Vo vajnorskej Základnej škole Kataríny Brúderovej prispievajú rodičia na režijné náklady sumou 5 eur za mesiac. Za odobranú stravu platia podľa veku detí: u žiakov 1. stupňa sumu 0,01 eura za jeden obed, u žiakov 2. stupňa 0,10 eura za jeden obed.

KARLOVA VES

Aj táto mestská časť konštatuje, že príspevok štátu vo výške 1,20 eura nepokryje ani len náklady na suroviny potrebné na prípravu obeda. Od septembra budú rodičia detí na 1. stupni platiť za obеды 15,20 eura mesačne (v minulom školskom roku to bolo 23,80 eura) a rodičia detí na 2. stupni 17 eur (v minulom školskom roku 25,20 eura).

(ac)

Foto: MČ Dúbravka

dostaneme len na reálny počet stravníkov,“ potvrdzuje Silvia Vnenková z Mestskej časti Záhorská Bystrica. (ac)

Foto: shutterstock

ART INVEST
OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Pláž Staré Mesto prináša program pre deti

Úspešný projekt Pláž Staré Mesto na Fajnorovom nábreží vznikol za podpory developer-skej spoločnosti JTRE minulý rok. Na ľavom brehu Dunaja priniesol Bratislavčanom zaujímavý rekreačný priestor v podobe novej mestskej pláže. Dlhodobu nevyužívané pozemky medzi Starým mostom a parkoviskom Osobného prístavu sa zmenili na unikátnu zónu, ktorú si obyvatelia hlavného mesta i turisti rýchlo obľúbili.

Developerská spoločnosť JTRE, ktorá je partnerom pláže Staré Mesto, priniesla tento rok na pláž aj nové aktivity pre rodiny s deťmi. Na pláži Staré Mesto vystupovalo Divadlo z Kufra von aj Šašo Ľuboš. Ďalšie sobotné dopoludnia o 10:30 zabavia deti Kúzelník Talostan s jeho balónovou šou a obľúbená Disco Jarka. Vstup na detské podujatia je voľný. Po programe sa môžu deti tešiť na novú trampolínu alebo hry v piesku.

„Rieka Dunaj a jej nábrežie sú veľkou devizou nášho hlavného mesta. Jej potenciál Bratislava stále málo využíva. Chceme vytvárať podmienky, aby mohli Bratislavčania žiť viac v spojení so svojou riekou. Mestská pláž je výbornou príležitosťou, ako znovu nájsť toto spojenie, a preto sme sa rozhodli podporovať tento výborný projekt pri Dunaji,“ hovorí výkonný riaditeľ JTRE Pavel Pelikán.

Pláž Staré Mesto tvorí reštaurácia, oddychová časť s ležadlami, ihrisko pre deti a informačný point Eurovea City pre verejnosť, kde sa záujemcovia dozvedia viac o štvrti, ktorá vzniká v bezprostrednom spojení s riekou Dunaj. V súvislosti s koncepciou rozvoja nábrežia Pavel Pelikán dodáva:

„Pevne verím, že Eurovea 2 už v roku 2022 prinesie rozšírenie nábrežia v štýle, ako si ho Bratislavčania a všetci návštevníci mimoriadne obľúbili.“

Pláž Staré Mesto je otvorená denne od pondelka do nedele, a to od 10:00 – 21:00 hod.

Program pre deti Pláž Staré Mesto powered by JTRE:
24.8. o 10:30 - Kúzelník Talostan a balónová show
7.9. o 10:30 - Disco Jarka – tanečná hodina

Obnovia ďalšie cyklotrasy

BRATISLAVA

Bratislavský kraj aj počas tohto roka pokračuje v údržbe a obnove cykloturistických trás a peších turistických trás. Župa pokračuje s pravidelnou údržbou cykloturistických trás v spravovanom území v spolupráci so Slovenským cykloklubom v celkovej dĺžke minimálne 410 km. Údržba je zameraná na obnovu maľovaného značenia, náterov starých cyklosmerovníkov, osadenie nových cyklostojanov, cyklosmerovníkov, tabuliek miestneho názvu, obrázkových cyklosmerovníkov. Na svojom území má celkom 925 km (2018) cykloturistických trás. V tomto roku obnovia minimálne 118,5 km. (ts)

Platba kartou priamo v MHD

BRATISLAVA

Možnosť kúpiť si jednorazový cestovný lístok bežnou platobnou kartou priamo vo vozidlách bratislavskej MHD je vo finálnej fáze spustenia pilotnej prevádzky.

Po odsúhlasení magistrátom by mohol byť pilotný projekt spustený v štvrtom kvartáli tohto roku. Fungovať bude vo vozidlách MHD v zónach 100 a 101. Ostatní partneri v Integrovanom dopravnom systéme v Bratislavskom kraji totiž nie sú ešte na bezkontaktné platby vo vozidlách pripravení. (TASR)

PRIJMEME UPRAŤOVAČKY pri OC IKEA a OC BORY.
Čistého 5€/hodina.
Č.t.:0948707076

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701 786

Dočkáme sa špičkovej nemocnice už o 5 rokov?

LAMAČ

Smutný príbeh „najstaršej novostavby“ sa skončil. Búranie nedostavanej nemocnice na Rázsochách odštartoval pred pár dňami sám premiér Peter Pellegrini, ktorý sadol do bagra. Špičkové zdravotnícke zariadenie by vraj na tomto lukratívnom mieste mohlo stáť o 5 rokov. Je to reálne? Príbeh nemocnice na Rázsochách sa začal pred 32 rokmi, ešte za bývalého režimu. V roku 1987 sa začal realizovať projekt trojice mladých architektov Jindřicha Martina, Evy Ondruškové a Jána Fibingera. V roku 2002, keď už stála hrubá stavba, však

výstavbu nemocnice a jej financovanie stopli. A začal sa proces skazy, keďže stráženie areálu nebolo poriadne zabezpečené. Stavba sa zmenila na odstraňujúcu ruinu. Jej zbúranie je podľa ministerky zdravotníctva Andrey Kalavskej prvým krokom, ktorého cieľom má byť nová, špičková univerzitná nemocnica pre pacientov z celého Slo-

venska. Odhadované náklady sú 263 miliónov eur, pričom v sume sú zahrnuté búracie práce či projektová príprava. Hlavný architekt Rázsoch Jindřich Martin dúfa, že na tomto nádhernom tichom mieste raz nemocnica naozaj bude. S jej výstavbou sa má začať v roku 2022 a podľa optimistických odhadov sa završí v roku 2024. Pravda, ak všetko pôjde tak hladko, ako si to dnes kompetentní predstavujú. Už len búranie tohto obrovského kolosu, ktoré sa odhaduje na 9 mesiacov, sa môže výrazne predĺžiť... Fakt je, že s veľkou pompou minulý týždeň odštartovala demolácia, nie výstavba nemocnice. (bn)

Foto: bn

Búranie odštartovalo 13. augusta.

Dobry sused daroval deťom Školu kajaku

Sedieť v škole, a zároveň spoznávať na vlastné oči dunajskú prírodu? Presne taká bola Škola kajaku pre deti zo základných škôl vo Vrakuni, Podunajských Biskupiciach a Ružinove. Zoznámili sa s atraktívnym vodáckym športom a z kajakov preskúmali prírodné krásy okolia Dunaja.

Na Školu kajaku získal Kanoistický klub AŠK Inter Bratislava grant v programe Dobry sused. Pedagogmi prírodnej školy boli 17 dobrovoľníci, vrátane rodičov malých kanoistov. Na plavbu po rieke sa celkovo vydalo 243 detí vo veku 7-14 rokov.

Dobrovoľníci vytvorili pre deti cestu k vode náučný chodník, ktorý viedol cez les vo VI-čom hrdle smerom do lodenice a porozprával deťom príbeh vzácnych lužných lesov a Dunaja – európskeho veľtoku. Okrem iného účastníci absolvovali aj školenie prvej pomoci.

Grantový program Dobry sused, ktorý podporil aj Školu kajaku, spustila spoločnosť Slovaft v októbri 2018. Jeho cieľom je podpora komunit žijúcich v okolí bratislavskej rafinérie. V prvej fáze programu získalo grant 6 žiadostí v celkovej sume 14 368 eur.

Grantová výzva je naďalej otvorená a priebežne prijíma projektové návrhy. Bližšie informácie nájdete na www.slovaftludom.sk a www.ekopolis.sk.

V Caffé Propeller aj naše noviny

STARÉ MESTO

Kaviareň na Rázusovom nábreží opäť funguje. Popri osviežení s príjemným výhľadom na Dunaj si v Caffé Propeller môžete prečítať Bratislavské noviny, ktoré sú k dispozícii návštevníkom.

Zrekonštruovaná legendárna stavba Emila Belluša ožila len pred pár dňami. Okrem drinkov a nápojov sú v ponuke jedlá či rôzne snacky. Ku kaviarni patrí tiež exteriérové drevené sedenie, z druhej strany si môžete posediť na červených stoličkách v rámci mestského projektu „voľného sedenia“. Sadni si! Otvorené je denne od 10. do 22. hodiny. (nc)

Stožiar čaká na slávnosť

STARÉ MESTO

Stožiar vyšší ako v Maďarsku (má 30 metrov) vztýčili pred budovou Národnej rady SR ešte minulý týždeň. Teraz sa chystá slávnostný akt.

Oficiálne bude stožiar so štátnou vlajkou sprístupnený počas ceremónie v nedeľu 1. septembra na Deň Ústavy SR presne na poludnie. Peniaze na jeho výstavbu vyzbierala Kancelária NR SR od dobrovoľných prispievateľov – približne ide o sumu 60-tisíc eur. Náklady pritom dosiahli 58 043 eur bez DPH vrátane vlajky, výroby stožiara, osadenia a všetkých stavebných prác. (TASR)

PREDÁM HROZNO V RAČI - kvalitne obrobená frankovka modrá, asi 2000 kg.
tel. 0903 754 593

Obchodné priestory v Urban Residence dopĺňajú občiansku vybavenosť celej lokality

Urban Residence doplní už čoskoro svoje retailové portfólio o nové zaujímavé prevádzky. Ako developer pristupuje k voľbe vhodných retailových nájomníkov, a zároveň zabezpečuje komfort obyvateľov zóny, nám porozprával Peter Sluka, pôsobiaci v spoločnosti LUCRON ako vedúci oddelenia pre komerčný leasing.

Projekt Urban Residence je od svojho začiatku primárne rezidenčné bývanie, ktoré obyvateľom Nového Mesta poskytne naštandardnú občiansku vybavenosť vďaka zeleni vo vnútrobloku, ihrisku, práčovni a obchodným priestorom jednotlivých blokov. Ako si prevádzky vyberáte?

Skladba prevádzok odráža potreby obyvateľov Urban Residence, aj celej zóny. Račianska ulica je síce prepojená s centrom mesta dopravným ťahom, samotná ulica však neposkytuje dostatočné množstvo rôznorodých prevádzok pre nakupovanie či relax. Práve preto v Urban Residence popri obchodných prevádzkach vytvárame aj oddychové zóny so zelenou, verejným parkovaním a v pláne je aj detské ihrisko. Nájomníkov obchodných priestorov si vyberáme svedomito. To znamená, že mix prevádzok a služieb sme koncipovali tak, aby obyvateľia mestskej časti mali na dosah kvalitné služby, obchody a reštaurácie. Naďalej chceme doplniť obchodnú zónu a prispôbovať ju potrebám danej lokality a obyvateľov Urban residence.

Na čo sa môžu Bratislavčania tešiť? Aký retail pribudne, respektíve už pribudol, do lokality Urban Residence?

Aktuálne sú otvorené potraviny Starý otec, známe kvalitnými výrobkami, pekárňu Nagelreiter, v ktorej si obyvateľ kúpi čerstvé pečivo, aj posedi pri dobrej káve. Občiansku vybavenosť lokality sme doplnili Lekárňou Urban, prevádzkou 101 Drogerie, kaderníctvom Hair bar a obchodom Cyklošpeciality s bicyklami a cyklo doplnkami či pobočkou a bankomatom Slovenskej sporiteľne.

Čoskoro otvoria svoje prevádzky aj potraviny Malina, Praktická Ambulancia, Urban Café a reštaurácia Srdcovka. Okrem toho pribudne aj Mäso od Romana, kde si zákazníci budú môcť zakúpiť kvalitné mäso a mäsové výrobky. Roman Kóňa, majiteľ konceptu, bude na mieste pripravovať aj mäsové špeciality na grile. Srdcom gastru bude reštaurácia Srdcovka. Bude to jedna z najväčších prevádzok v Urban Residence, spojená s terasou. Svojím pivným konceptom prinesie do lokality tradičné jedlá z prešporskej kuchyne, ktoré zákazníci môžu poznať aj z jej prevádzky v Starom Meste.

V čom sú obchodné priestory v Urban Residence výnimočné? Na čo ste si dávali pozor pri tvorbe konceptu daných priestorov?

Už pred samotnou tvorbou projektu Urban Resi-

dence sme si uvedomovali, že vytvárame obchodné priestory v bytovom dome, a tomu sme prispôbili celý koncept a technické zabezpečenie obchodných priestorov. Všetky prevádzky disponujú kvalitnými hliníkovými výkladmi, ktoré spĺňajú vysoké akustické požiadavky. Vstup do prevádzok a do verejného parkoviska je orientovaný mimo vchodov bytových domov. Každý jeden obchodný priestor takto môže fungovať úplne samostatne. Tieto priestory sme vybavili samostatnými šachtami pre vzduchotechniku, ktoré sú vyvedené na strechu domu a nie sú nijako spojené so stupačkami bytov. Ďalšou z technológií sú predprípravy pre lapače tukov, ktoré sú pre prípad potreby pre jednotlivé prevádzky prichystané v suteréne bytových domov. Riešenie terasy Srdcovky sme tiež nenechali na nájomcov. Terasa bude zachytávať akustiku a osvetlenie. Týmto opatreniami eliminujeme pachy, hluk a svetlo z prevádzky a terasy.

V Novom Meste dlhodobo vnímame nedostatok obchodných priestorov, hlavne s koncentráciou „pod jednou strechou“. Ako je to s obsadenosťou v Urban Residence?

Niektoré obchodné priestory sú stále k dispozícii. S ich obsadením netlačíme na pílu, nájomcov si starostlivo vyberáme. Bližšie informácie o prevádzkach a ich otváracích hodinách nájdete na stránke www.urbanresidence.sk/retail. ■

Zastávku pod Manderlákom stopli

BRATISLAVA

Projekt vybudovania novej električkovej zastávky medzi Námestím SNP a východom z Laurinskej ulice pri výškovej budove Manderlák bratislavský magistrát pozastavil.

Mesto pritom ešte v roku 2016 avizovalo, že táto zastávka by mala pribudnúť už na jar 2017. Magistrát svoje rozhodnutie zdôvodňuje projektom budúceho riešenia Kamenného námestia, ako aj riešenia obsluhy novovznikajúcej štvrte na Mlynských Nivách. „Musíme najprv uzavrieť nadväznú časť (električka na Mlynské Nivy) a až následne budeme vedieť, v ktorej polohe bude môcť byť umiestnená zastávka v tomto prestupnom uzle,“ vysvetlil hovorca Peter Bubla.

(TASR)

Na bratislavskom hrade objavili stavby Rimanov, ktorí budovali aj slávne talianske Pompeje

NEDAJTE SI UJŠŤ

Pozostatky keltsko-rímskych stavieb v priestore Severozápadného bastiónu.

STARÉ MESTO

Vďaka rekonštrukcii Bratislavského hradu sa podarilo objaviť vzácne nálezy

murovanej keltsko-rímskej architektúry. Pozrite si exkluzívne fotografie a tiež video unikátov, ktoré zatiaľ

nie sú prístupné verejnosti. Už o týždeň si ich môžete pozrieť „naživo“ – no potom až na budúci rok.

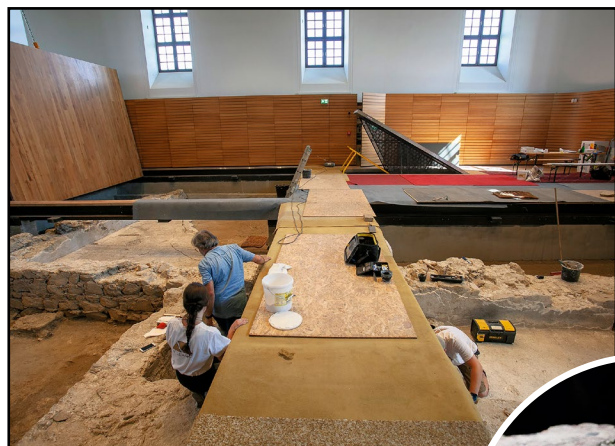
Keltsko-rímske pamiatky v Zimnej jazdiarni.

Vedeli ste, že bohatým Keltom obývajúcim dnešný hradný kopec stavali obydlia Rimanovia? A nie hocijakí, ale tí, ktorí postavili aj talianske Pompeje. Práve pozostatky ich práce a umu teraz odkryla rekonštrukcia Bratislavského hradu.

Jedinečnú šancu pozrieť si vzácne nálezy máte v nedeľu 1. septembra v čase od 10.00 h do 18.30 h, ale potom až v roku 2020! Kancelária Národnej rady ich totiž odovzdá odborníkom Slovenského národného múzea, ktorí začnú pripravovať ich prezentáciu podobným spôsobom, ako je to dnes pri už sprístupnenom náleze mozaikovej dlažby pod nádvorím paláca. Vyvrcholením bude projekt spoločnej „Keltskej cesty“ na Bratislavskom hrade, ktorý prepojí všetky reštaurované nálezy prezentované vo svojich krycích objektoch.

Ešte doplníme, že archeologický výskum z rokov 2009 až 2019 odhalil až 150-tisíc nálezov, pričom ich spracovanie potrvá desiatky rokov. (ac)

Foto: Marián Dekan

Keltsko-rímske pamiatky v Zimnej jazdiarni. Reštaurátori tu stále pracujú.

Unikátny nález ukrytý pod barokovou záhradou. Na fotografii vidieť liatu „betónovú“ podlahu.

Detailný pohľad na mozaiku.

Vyskúšali sme nové verejné sprchy na Kamzíku

NOVÉ MESTO

Verejné toalety na Kamzíku za takmer 130-tisíc eur konečne fungujú. Rozhodli sme sa vyskúšať „luxusnú“ službu, ktorú tento objekt ponúka návštevníkom navyše – osprchovať sa.

Nové sprchy sme chceli využiť hneď po sprístupnení ráno po siedmej hodine, keď sme si boli zabehať. Zostali sme sklamaní, nikoho sme totiž v objekte nenašli. Na dverách svietil nápis, že otváracie hodiny sú od 10:00 do 19:30. „V tomto čase je tam prítomný prevádzkar, ktorý vám sprchovaciu miestnosť otvorí,“ dohovorili sme sa od zamestnankyne mestských lesov, ktorej číslo uvádzal oznam na dverách. Takže, ani iní športovci, ktorí chcu si ráno pred prácou zabehať a potom využiť sprchy na Kamzíku, nebudú naštvaní. Keď sme sa sem vrátili po 10. hodine, prevádzkar už sedel na lavičke pred objektom.

Sprcha je aj na WC pre vozičkárov.

Spýtali sme sa ho, či by sme mohli osprchovať. „Samozrejme, ale tečie iba studená voda,“ upozornil nás hneď na začiatku. Voda bola naozaj ľadová. K dispozícii máte aj mydlo, prineste si so sebou zľapky a uterák. Sprchy sú tri. Jedna je vo WC pre vozičkárov, v druhej miestnosti sú dve spoločné sprchy, takže sa neviete osprchovať naraz dvaja cudzí ľudia. Je tam aj umývadlo s mydlom, vešiákik na uterák a radiátor. Na stene bol monitor teploty, ukazoval 21 stupňov Celzia.

Ďalšou nadštandardnou službou v objekte, ktorý má prioritu súžiť ako verejné WC, je umývačka bicyklov. V čase našej návštevy nefungovala. „Vzhľadom na to, že som nastúpil počas rozbehutej sezóny, rozhodli sme sa otvoriť prevádzku čo najskôr aj s vedomím týchto nedostatkov, ale ubezpečujem vás, že ich intenzívne riešime,“ reagoval nový riaditeľ mestských lesov Matej Dobšovič. Teplá voda by podľa jeho slov mala byť spustená už čoskoro. „Pokiaľ ide o umývačku bi-

cyklov, naši zamestnanci vyrobili vo vlastnej réžii držiak na bicykle a čakáme, kým prídu ostatné diely, aby sme ju mohli spustiť,“ doplnil. (nc)

Foto: Matúš Husár, Marián Dekan

V centre rušia parkovacie miesta

STARÉ MESTO

Takzvané rýchle riešenia vo verejnom priestore Námestia SNP a jeho okolí bude realizovať hlavné mesto na jeseň. Na Klobučníckej ulici sa má obmedziť parkovanie a rozšíriť priestor pre chodcov. Rušiť sa majú aj parkovacie miesta na Námestí SNP a na jeseň plánuje magistrát takisto osvetlenie priestorov, vyčistenie pamätníka SNP a tiež opravu poškodených plôch. Avizované rýchle riešenia na Námestí SNP sú súhlasené krajským pamiatkovým úradom a odkonzultované s odbornými oddeleniami magistrátu. (TASR)

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na www.banoviny.sk a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny

PROFÍK FIAT DOBLÖ

Špeciálna edícia DOBLÖ STAR COMBI za 13 190 EUR BEZ DPH K VYBRANÝM SKLADOVÝM VOZIDLÁM TERAZ ZIMNÉ PNEUMATIKY ZDARMA. VIAC NA WWW.FIATAKCIA.SK.
Kampaniové opatrenie 4.3 - 7.7/100 km, emisie CO₂ 129 - 179 g/km. Detailná súhrnná tabuľka: Detailná ponuka je iba DPH.

GRIF, SPOL. S.R.O., PANÓNSKA CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA,

TEL.: 02/68 201 411 – 22, ČAPAJEVOVA 7,

MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382,

0907 754 442, FAX: 02/63 823 174,

OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

Petržalský festival

Prvý multižánrový festival: Na Petržalskom feste sa vyžijete hudobne, kultúrne aj športovo

Na jednom mieste a za jednu cenu môžete vidieť hip hopové a rapové hviezdy Majka Spirita, Rytmusa alebo Ega, popové a rockové hviezdy No Name, Gladiator, ale aj tie detské.

Aj Petržalka má už svoj festival

Pre celú rodinu, pre slobodných, zadaných, mladších, starších, deti, pre každého. Petržalský festival je prvý multižánrový festival na Slovensku a ako jeden z mála ponúka skutočne zo všetkého niečo. Počas septembrového víkendu 7.-8. sa zabavia milovníci hip hopu, popu, rocku, jedla, pitia a oddychu.

Pre najmenších vystúpiu detskí účinkujúci, na výber budú tvorivé dielne, remeselný trh, športové a tanečné animácie, workshops, environmentálny kútik a v neposlednom rade skvelé jedlo a súťaž vo varení gulášu. Vstupenky sú dostupné v sieti Ticketportal.

Festival ponúkne okrem zábavy aj šport

Dvojdnová kultúrno-zábavná nálož ponúkne možnosti aj pre športovcov.

Pre všetkých nadšencov behu bude pripravená slávnostná otváracia akcia s názvom Petržalská míľa. Bežat sa bude v sobotu ráno na Dostihovej dráhe o dĺžke 1 míľa/1600 metrov, 3 míle/4800 metrov a 6 míľ/9600 metrov, na ktorej sa prvý ročník Petržalského festivalu aj odštartujeme. Súčasťou budú aj detské behy.

Vstupenky na Petržalskú míľu: www.petrzalskyfestival.sk

**Exkluzívne s Marcelom
v kuchyni celý rok 2019**

Boeuf à la bourguignonne – Pomaly varené mäso na víne

5 porcií

ČO POTREBUJEME:
500g hovädzieho mäsa na
kocky
2l vývaru
čerstvé bylinky
divoké koreniny
pohár burgundského vína
hrst' hríbov
1 nasekaná cibuľa

2 mrkvy nakrájané na kúsky
2 zelerové stonky nakrájané
na kúsky
3 stredné zemiaky
olej, soľ

Ako na to:
V hrnci na oleji prudko
opečte mäso, pridajte nakrá-
janú cibuľu a zeleninu, do-
chuťte soľou, koreninami

a bylinkami a ďalej restujte,
kým zelenina trochu zezmäk-
ne. Pridajte huby, víno a vý-
var a nechajte variť, kým nie
je všetko akurát.

Tip
Štvrtinu zemiakov dajte va-
riť spolu s mäsom, aby šťava
jemne zhustla. Počas varenia
nezabudnite občas premiešať.

Chorých na onkológii liečia aj diela umelcov

STARÉ MESTO
Cyklus výstav „Umenie,
ktoré lieči“ v Preventívnom
centre Onkologického ústa-
vu sv. Alžbety má už takmer
20-ročnú tradíciu. V týchto
dňoch tu spríjemňujú po-
byt pacientom diela talen-
tovanej mladšej výtvarníčky
Petry Štefankovej.

Cyklus výstav zaviedol ešte
v roku 2000 riaditeľ ústavu
Juraj Kaušitz. „Vychádzal
najmä z predpokladu, že
umenie podnecuje harmóniu
a môže tak podporiť aj proces
liečby. O priaznivých účín-
koch svedčí i to, že podobné
výstavy sa už stali súčasťou
ďalších nemocníc na Sloven-
sku,“ pripomenul hovorca
ústavu Peter Kresánek.

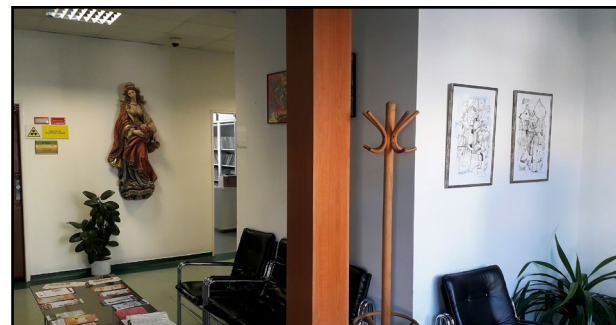
Pod názvom Prechádzky roz-
právkami tu až do 9. septem-
bra predstavuje výber zo svo-
jej tvorby výnimočná mladá

výtvarníčka Petra Štefanko-
vá, ktorá sa ako prvá Sloven-
ka stala členkou Kráľovskej
spoločnosti umení v Londý-
ne. Zaujímavosťou tiež je,
že priestor na prezentáciu
majú aj pacienti. Na nasle-
dujúcej výstave, ktorá bude
v októbri, predstaví svoje
olejomaľby onkologická pa-
cientka Katarína Olíková,
ktorá už v ústave vystavovala
a jej práce vyvolali zaslúžený
obdiv. (bn)

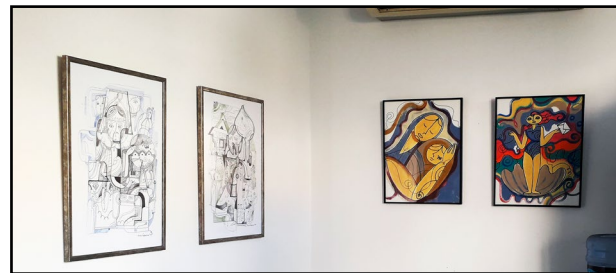
Foto: bn, FB P. Š.

Petra Štefanková

Diela talentovanej výtvarníčky sú vystavené do 9. septembra.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Dokáže územný plán zastaviť čierne stavby?

Mestská časť Ružinov začína obstará-
vať územný plán zóny záhradkárskej
osady Mokráň záhon na Zlatých pies-
koch. Jasné pravidlá majú stopnúť čier-
ne stavby, ktorých tam v posledných
rokoch vyrástli desiatky.

f FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

A tu sú reakcie:

Stephen Cocles: ...niektorí stavebníci
to zneužívajú a obchádzajú. A stavajú
naozaj v záhradkárskej osade bez prístupových ciest, kde sa nedostane ani sanitka, obrovské
domy.

Katarína Viglašská: A čo s tými domami, ktoré tam už načierno stoja? Rada by som počula
odpoveď od mesta, ako to chcú riešiť.

Vlado Martinec: Zbúrať, oni to len riskli, buď – alebo...

Daniela Kanovska Sidlo: Kedy sa na Slovensku zbúrala jediná čierna stavba?

Roman Kral: Zaplatíš pokutu a bývaš ďalej. Slovenská prax.

Margita Bukovcanova: Ešte im spravia za naše peniaze prístupové cesty (aby všetko bolo
naporiadku...). Je to smutné, ale na Slovensku sa vyplatí takto na relatívne lacnom pozemku
postaviť dom a ignorovať zákony.

Ad: Pohyblivé schody na Patrónke stoja

Čitateľka Kristína nás upozornila, že popoludní, keď sa vracia z práce, nefungujú pohyblivé
schody na frekventovanej zastávke MHD Patrónka.

Matúš Chromek: Schody
treba spraviť na fotobunku:
keď sa tam priblíži chodec,
tak sa spustia, keď nejdú
chodci, schody sa zastavia...
Aj výťah na ŽST Vinohrady
je nefunkčný... Čo je ne-
funkčné, vandali ešte viac
zničia.

Juraj Variny: Už to tak
fungovalo, že keď nikto
na schodoch nebol, išli po-
maly a keď si vošiel, tak sa
rozbehli. Stačí ich len
opraviť.

Milina Benecova: Nielen

nefungujúce schody, ale celá špinavá, zanedbaná zastávka je nepochopiteľnou „pýchou“ nášho
mesta! Vyhybam sa jej!

Matúš Kováč: Mňa by zasa zaujímalo, kto tento rušný prestopný dopravný uzol drží úmyselne
v takomto dezolátnom stave?

Kristína Kasenčáková: Tie schody tam nefungujú pravidelne, so synom v kočíku sa mi
podchodom na druhú stranu nepodarilo prejsť niekoľkokrát, už to ani neskúšam. Než sa zdr-
žiavať, odveziem sa 212 na konečnú, tam zas počkám na 212 a na druhej strane som tak o pol
hodiny... Toto je vizitka hlavného mesta? Jeden z najväčších prestopných uzlov a najväčšia
špina a bordel.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva
týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj
vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúse-
nosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte
sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod člán-
kami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom
Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Nemá kto vytrhať vyrastenú burinu?

Na neupravené chodníky, ale aj ďalšie miesta zarastené
burinou upozornili viacerí naši čitatelia.

Beáta, obyvateľka Karadžičovej ulice: Chodím denne pešo do
práce po Karadžičovej ulici okolo Ondrejského cintorína. Betóno-
vý plot je obrastený vysokou burinou, spolu s hrdzavým zábradlím
medzi chodníkom a cestou. Veľmi smutný pohľad. Asi tak koncom
jesene prestali pracovníci Ondrejského cintorína okolie plota aj
chodník udržiavať. V snehu to bolo o život. Zrejme sa máme dívať
radšej na hrdé mrakodrapy týčiace sa v okolí... Je to do plaču.

Čitateľ Marián: V Rači na Detviarskej ulici je burina vyššia ako
zábradlie pri ceste, pri cintoríne dokonca už prerastá murovaný
plot. Nemá ju kto vytrhať?

Foto: lb

Video a viac foto na www.banoviny.sk

Klasická zoznamovacia agentúra

Najdi Partnera

Sprostredkujem osobne
seriózne dámy a pánov
od 20 do 90 rokov, ktorí
hľadajú partnera na vážny
a dlhodobý vzťah.

Zavolajte a zamilujte sa!

Kontakt: Martina Čakajdová, Tel.: 0948 050 138
www.najdipartnera.sk

Marika, VŠ vzdelaná, ktorá sa rada učí nové veci, hľadá parťáka nielen
na bicykel ale aj do života

Marián, jednoduchý vdovec po 60tke, túži po tom aby sa mu do života
znovu vrátila láska.

Jozef, 49, slobodný zámočník, hľadá jednoduchú dámu na spoločný život

Tomáš, 50+, VŠ vzdelaný IT-manažér, hľadá aktívnu, športovo
založenú dámu

80+ športovec, cestovateľ, udržiavaný, ktorý sa ešte popri dôchodku
stará o vlastný autoservis, hľadá mladšiu dámu so športovým duchom

jednoduchý pán 50+ hľadá príjemnú, jednoduchú dámu nielen
spoločné aktivity

- kontajnery / nakladač
- odvoz odpadu
- dovoz štrkov

CONTRANS, s.r.o.
Tel.: 0915 606 649

NOVÁ
ZUBNÁ AMBULANCIA A
AMBULANCIA IMPLANTOLÓGIE
PRIJÍMA NOVÝCH
PACIENTOV - dospelých aj deti
**My zuby neťaháme,
my ich liečime**
Stromová 16 / Kramáre
0905 662 407
simkovicova55@stonline.sk

Starožitnosti
Panenská 22
Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 25 rokov

CITYLIFE.SK

ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLÍ

Viac kultúrnych podujatí nájdete na www.citylife.sk

Sobota 24.8.2019

UPRISING FESTIVAL 2019

Zlaté piesky
Jedinečný reggae festival
v Bratislave na Zlatých pieskoch opäť po roku priláka množstvo návštevníkov a veľké hviezdy žánrov reggae, hip-hop či rapu.

Nedeľa 25.8.2019

PRVÁ DÁMA VZDELÁVANIA / 100 ROKOV UNIVERZITY KOMENSKÉHO

Múzeum mesta Bratislavy
Pod týmto poetickým názvom sprístupňuje verejnosti

Múzeum mesta Bratislavy
v priestoroch výstavnej siene unikátnu výstavu Univerzity Komenského v Bratislave.

Pondelok 26.8.2019

WELLNESS

Divadlo
Stoka,
19:00
Hľadanie duchovnosti sa prejavuje nečakanou agresivitou. Plátenná strecha nedrží, preteká. Do tvorby Divadla Stoka sa prvýkrát vtrelo politikum.

Utorok 27.8.2019

LITERÁRNY KLUB V ZICHYHO PALÁCI

Zichyho palác, 18:00
Literárny cirkus KK Bagalu - cirkus, kde je literatúra v hlavnom bode programu, kde sa žongluje slovami, postavami a príbehmi. Posledný na programe bude Vlado

Janček: Uvedenie knihy nočných motýľov.

Streda 28.8.2019

PETER LIPA BAND

Námestie Eurovea, 19:00
Peter Lipa je najvýznamnejšia osobnosť slovenskej jazzovej scény. Vytvoril osobitý vokálny prejav s dôrazom na text. Jeho hudba vychádza zo spojenia jazzu a blues.

Štvrtok 29.8.2019

POVSTANIE POKRAČUJE 2019 - OSLAVA 75. VÝROČIA SNP

Námestie SNP, 16:00
Na námestí vás okrem hudby bude čakať jedlo, prezentácie sociálnych hnutí a kolektívov, výstava, inštalácia, literatúra, workshop radikálneho vyvyšovania a mnoho iného.

Piatok 30.8.2019

ZÁLESKÁ DIVEDELNÁ PŮŤ 2019

Zálesie
Na unikátnom festivale divadla s bohatým programom pre deti aj dospelých tento rok 30. - 31. augusta vystúpia nielen domáci, ale aj zahraniční umelci z Francúzska a Južnej Ameriky.

Sobota - 31.8.2019

DYKTÁT BRUSELU: NÁUČNÁ VÝSTAVA O EURÓPSKEJ ÚNII

Nová Cvernovka
Výstava vznikla s cieľom pripomenúť 15. výročie vstupu Slovenska do Európskej únie a upriamiť pozornosť na hodnoty slobody i možnosti s tým spojené. Ide o posledný deň výstavy!

Nedeľa - 1.9.2019

KORBEN DALLAS

Magio pláž, 19:00
Magio pláž vás naučí, ako správne plávať davom v záplave skvelej hudby. O tú sa postarajú chalani zo skupiny Korben Dallas, ktorá v posledných rokoch valcuje hudobné rebríčky ako veľká voda.

Utorok - 3.9.2019

MLIEČNE ZUBY: SØREN KIERKEGAARD

Štúdio 12, 19:00
Inscenácia sprostredkúva život, dielo a myšlienky dánskeho filozofa Sorena Kierkegaarda.

Streda - 4.9.2019

SILNÉ REČI - OPEN MIC NIGHT

Luna Bar, 20:00

Počas tohto večera uvidíte pravidelných komikov
Silných rečí, ktorí si prídu otestovať svoje najnovšie vtipy. Tie podľa vašej reakcie budú nadobro zahodiť, alebo vyšperkujú, aby zahviezdili na ostrých vystúpeniach.

Štvrtok - 5.9.2019

LACO TEREN. NIČ NÁS NEZASTAVÍ!

Slovenská národná galéria
Výstava Laca Terena v SNG predstaví kľúčové body jeho umeleckého programu a pokúsi sa komplexne priblížiť jeho jedinečnú výtvarnú a vskutku „polymúzickú“ osobnosť.

Piatok - 6.9.2019

FESTIVAL OCHOTNÍCI 2019

A4 – priestor súčasnej kultúry
Festival prináša to najlepšie, čo vzniklo v amatérskom divadle v ostatnej sezóne. Program tvoria inscenácie, ktoré sa dostali na krajské a celoštátne súťaže alebo na prehliadku - Scénickú žatvu. Potrvá do 8.9.

Správy z podsvetia

Pozor na podvodníkov na dialnicach - sú späť! Predstierajú poruchu na aute či prázdnu nádrž a od vodičov, ktorí im zastavia, potom lákajú peniaze. Ako protihodnotu ponúkajú zlato, prstene (väčšinou falošné) alebo lacné imitácie hodínok či voňaviek. Väčšinou ide o Rumunov, pričom každý jeden môže takýmto podfukom zarobiť denne aj 500 eur. „Mňa zastavili na ŠPITÁLSKEJ ULICI, že v aute im došiel benzín, či im nepožičiam peniaze, aby mohli dotankovať a núkali mi zlatý prsteň,“ opísal svoj zážitok s Rumunmi jeden z Bratislavčanov. Naša rada znie: Najlepšia obrana je ignorácia a ak vás začnú obťažovať či ohrozovať, zavolajte na nich policajtov. (ars)

Kráľ Maximilián II. ochraňoval aj Prešporok

Bratislava kedysi

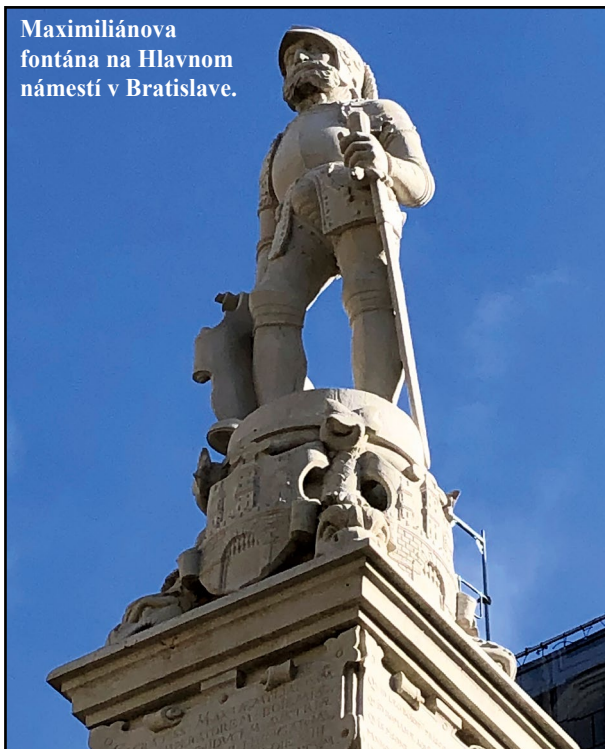
Bitka pri Moháči z nedele 29. augusta 1526 je milníkom v našich dejinách. Osmanskí vojaci dobyli veľkú časť Uhorska, aj korunovačné mesto. Zomreli tisíce ľudí, dokonca i kráľ. Ti, čo sa zachránili, utekali do bezpečného, hoci malého mesta Prešporok.

Po smrti kráľa Ľudovíta II. Jagelovského nastal chaos. Niektorí šľachtici zvolili za kráľa mocibazného vojvodu Jána Zápoľského. Iní šľachtici korunovali za kráľa Ferdinanda I. Habsburského. Viac ako desať rokov obaja proti sebe bojovali, kým sa dohodli na rozdelení Uhorska. Popritom ich stále ohrozovali turecké vojská.

Možno preto, aby predišiel rovnakým problémom pri získaní trónu, dal neskôr starú kráľ Ferdinand I. korunovať syna Maximiliána ešte počas svojho života. Synovu korunováciu naplánoval na 20. augusta 1562, nakoniec sa konala až v septembri. Niekoľkodňová veľkolepá slávnosť sa prvýkrát v dejinách uskutočnila v novom korunovačnom meste, v Prešporku. Jeho obyvatelia dotedy neboli zvyknutí na korunovačné ceremónie, nemali ani dost priestoru na ubytovanie tisícok ľudí, ktorých pozval na svoju korunováciu budúci kráľ Maximilián II. Maximilián mal rád veľké slávosti a bol zvyknutý na prepych. Narodil sa rok po spomínanej bitke pri Moháči. Bol všestranne vzdelaný. Hovoril po nemecky, latincky, francúzsky, taliansky, španielsky, maďarsky aj česky. Zaujímal sa o umenie, aj o prírodné vedy. Vo Viedni zriadil prvú súkromnú ZOO, v ktorej mal i slona. Bol to práve on, kto z Orientu priniesol na naše územie rôzne, dovtedy cudzokrajné rastli-

ny ako pagaštan či orgován. Navyše, mladý Maximilián bol aj veľmi pekný, spoločenský a nespútany. Rád sa zúčastňoval na veľkých alegorických sprievodoch a turnajoch, na ktorých pred mladými dámami predvádzal svoju šikovnosť. Nuž a z kritických listov, ktoré mu jeho otec neskôr písal, sa môžeme dozvedieť, že svojim správnym často zneuctoval nielen slúžky a mladé dámy, ale aj vydaté ženy.

Keď nezaberali písomné napomenutia, a navyše, Maximilián sa čoraz viac stretával s protestantmi, rozhodli sa jeho rodičia pristúpiť k radikálnej náprave. Tú mala zabezpečiť prísne katolícky založená Maximiliánova sesternica Mária Španielska, ktorú mu vybrali za manželku. Maximilián, hoci nebol nadšený, sa podvolil a vycestoval za svojou nevestou do Španielska. Naopak, Mária sa tešila na svojho pekného a vzdelaného kráľovského ženicha. Aké však muselo byť jej sklamanie, keď pred oltár nej predstúpil polomŕtvy Maximilián, zničený morskou chorobou. Údajne ani svadobná noc neprebehla ideálne. Postupne sa ale Maximilián zotavil. A zmenil sa. Do Márie sa zamiloval a celý život rešpektoval aj to, že sa nikdy nenaučila jeho rodnú reč. Nezmenil sa však natoľko, aby si neskôr neužil svoju honosnú korunováciu v Prešporku. V obrovskom sprievode tisícok vojakov a najväznejších hostí z mnohých krajín a končín Uhorska pricestoval koncom augusta 1563 do nového korunovačného mesta. V prepychovom Maximiliánovom koči prišla aj jeho manželka Mária

Maximiliánova fontána na Hlavnom námestí v Bratislave.

Španielska. Obaja boli korunovaní v Dóme sv. Martina. Najprv Maximilián, potom Mária. Slávnostná korunovacia Maximiliána sa konala na sviatok narodenia Panny Márie, čo považovali za šťastie. Tridsaťsedemročný Maximilián pritom nešetril humor ani počas korunovácie. Keď mal v Dóme sv. Martina prijať meč ako symbol ochrany krajiny, vraj ním švihol tak prudko, až sa arcibiskup preľaknuto uhol. Nato mu Maximilián po latinsky a s úsmevom povedal, nech sa neobáva. S podobnou vervou tasil meč aj na korunovačnom kopčeku. Údajne najmocnejší švih urobil na východnú stranu, smerom k Turecku, za čo získal búrlivý potlesk. Po formálnych obradoch nasledovali dni oddychu, slávnostných obedov a rytierskych turnajov za hradbami mesta. Ich súčasťou boli hry, ktoré mali vyvrcholiť ohňostrojom. Lenže tí, ktorí ho mali na starosti, spustili ohňostroj skôr a dokonca na nevhod-

nom mieste. Spôsobili požiar, na následky ktorého zomrelo niekoľko ľudí. Navyše, požiar sa šírili veľmi rýchlo, pretože ľudia nemali vodu na hasenie. Nový kráľ Maximilián II. uhradil liečenie všetkým zraneným, ktorí prežili. Zároveň daroval ľuďom v Prešporku fontánu na dnešnom Hlavnom námestí. Maximiliánova fontána je teda prvou a najstarou fontánou v Bratislave, darovanou prvým kráľom korunovaným v Prešporku. Na pripomenutie toho je na nej vyobrazený kráľ Maximilián ako rytier chrániaci svoju krajinu aj svoje korunovačné mesto Prešporok, ktoré Turci nikdy nedobyli. A tí cikajúci chlapi pod ním? Ti by mohli pripomínať mladícku roztopašnosť kráľa Maximiliána II. Ktovie...

Katarína Králiková,
sprievodkyňa dejinami a blogerka
Foto: kk

Zdroje: Tünde Lengyelová: Lásky a škandály v našich panovníckych rodoch (Ottovo nakladateľstvi, 2017), Štefan Holčík: Korunovačné slávosti Bratislava 1563 – 1830 (Vydavateľstvo Tatran, 1988)

Luxusná prevádzka
v historickom centre Bratislavy
hľadá skúseného/ú
KOZMETIČKU,
PEDIKÉRKU
MANIKÉRKU.

Spolahlivá dôchodkyňa, rodič na MD alebo kolegyňa s prevádzkou mimo BA na vybraný deň v týždni je vítaná.

Zamestnanie alebo spoluprácu Vám v profesionálnom prostredí ponúka tím príjemných špecialistov.

Kontakt: **Mgr. Jana Turaz, t.č. : 0948 58 11 44**

LETNÁ DEŤSKÁ PÁRTY

TELEKOM DETSKÝ FESTIVAL

31. 8. 2019 EUROVEA

www.detskyfest.sk

[telekomdetskyfestival](https://www.facebook.com/telekomdetskyfestival)

GENERÁLNY PARTNER

HLAVNÍ PARTNERI

PARTNER BÝVANIA

PARTNER TLAČE

PARTNER POHODLIA

PARTNERI

HLAVNÍ MEDIÁLNI PARTNERI

MEDIÁLNI PARTNERI

S PODPOROU

